

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/014.021.1/Б/ОК1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

23 вересня 2022 р.,

протокол № 1

Голова Вченої ради

Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Загальна психологія»

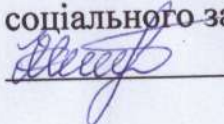
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 014 «Середня освіта»
спеціалізація: 014.021 «Англійська мова і література»
освітньо-професійна програма «Англійська мова і література»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра педагогічних технологій та мовної підготовки

Схвалено на засіданні кафедри
психології та соціального
забезпечення

22 вересня 2022 р.,

протокол № 1

Завідувач кафедри психології та
соціального забезпечення

 Ірина ЛЕГАН

Розробник: д.психол.н., професор, професор кафедри психології та соціального
забезпечення МАТЕЮК Олег

Житомир
2022-2023 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/014.021.1/Б/ОК1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 8	Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»	Нормативна
Модулів – 2	Спеціальність: 014 «Середня освіта» спеціалізація: 014.021 «Англійська мова і література»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1
Загальна кількість годин - 240		Семестр
		1-2
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи – 3,5	Освітній ступінь «бакалавр»	64 год.
		Практичні
		64 год.
		Лабораторні
		– год.
		Самостійна робота
		112 год.
		Вид контролю: залік, екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/014.021.1/Б/ОК1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є розкриття основних понять психології, наукових напрямів психології, методів дослідження, вивчення психічної діяльності людини.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є: пізнання основних питань загальної психології: предмету, стану, структури, завдань і методів сучасної психології; формування уявлень про психічні процеси як важливі компоненти людської діяльності, про вікові етапи розвитку людини, про типи темпераментів, особливості поняття „характер”, а також про емоційно-вольові якості особистості, їх прояв у діяльності та спілкуванні.

Опанування навчальної дисципліни «Загальна психологія» забезпечуватиме формування таких загальних (ЗК) та спеціальних компетентностей (СК):

ЗК-2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК-1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності.

СК-2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.

СК-14. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учні, учителі, батьки та ін.).

Отримані знання з навчальної дисципліни «Загальна психологія» стануть складовими таких програмних результатів навчання:

РН-17. Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

РН-20. Організовує навчально-виховний процес у ЗНЗ, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

РН-25. Забезпечує охорону життя й здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/014.021.1/Б/ОК1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 4

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ЯК НАУКА

Змістовий модуль 1. Основи психології: теорія, методи та індивідуальні особливості.

Тема 1. Психологія як наука

Основні підходи до визначення історичних етапів розвитку психологічної науки. Психологія як наука про душу. Психологія як наука про свідомість. Психологія як наука про поведінку. Психологія – наука про психіку як єдність свідомого і несвідомого, зовнішнього і внутрішнього психічного у взаємодії людини зі світом. Напрямки зарубіжної психології.

Тема 2. Предмет і методи психології

Місце психології в системі наук. Галузі психології. Структура сучасної психології. Принципи вітчизняної психології. Основні методи психології. Спостереження, експеримент. Основні методи психології: тест, опитування, бесіда, аналіз продуктів діяльності, самооцінка.

Тема 3. Психологічна характеристика діяльності

Психологія особистості. Поняття про діяльність. Структура діяльності. Засвоєння діяльності, формування знань, умінь та навичок. Основні види діяльності людини та їх характеристика. Поняття про особистість. Особистість. Індивід. Індивідуальність. Мотиваційно-потребова сфера особистості. Спрямованість особистості. Структура особистості. Біологічне та соціальне в структурі особистості. Самосвідомість особистості. Формування особистості. Увага особистості.

Тема 4. Індивідуальні властивості особистості

Поняття про темперамент. Теорії темпераменту. Типи темпераменту. Властивості нервової системи. Поняття про характер. Структура характеру. Формування характеру в онтогенезі. Здібності. Задатки як фізіологічні передумови здібностей. Обдарованість. Талант. Геніальність.

МОДУЛЬ 2. ПІЗНАВАЛЬНА СФЕРА ОСОБИСТОСТІ

Змістовий модуль 2. Психічні процеси: відчуття, сприймання та емоції.

Тема 5. Відчуття та сприймання

Поняття "відчуття" і "сприймання". Рефлекторна природа відчуттів. Рецептори й аналізатори. Класифікація відчуттів. Види відчуттів.

Загальні властивості відчуттів: якість, інтенсивність, тривалість, просторова локалізація

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/014.021.1/Б/ОК1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 5

подразників. Поріг чутливості та його вимір. Удосконалення відчуттів. Компенсаційний ефект.

Сприймання як перцептивна діяльність суб'єкта. Характеристики сприймання: предметність, цілісність, структурність, константність, осмисленість. Залежність сприймання від попереднього досвіду і характеру діяльності. Фігура і фон сприймання. Полімодальність сприймання.

Сприймання простору і часу. Зорові ілюзії. Удосконалення сприймання. Спостереження як цілеспрямоване сприймання. Методи вивчення чуттєвих форм пізнання дійсності.

Тема 6. Пам'ять. Мислення. Уява

Поняття про пам'ять та її значення в житті людини. Теорії пам'яті. Види пам'яті. Процеси пам'яті. Індивідуальні відмінності пам'яті. Розвиток пам'яті в онтогенезі. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності. Основні форми мислення. Мислення як процес. Основні мислительні операції. Мислення і розв'язання задач. Види мислення. Індивідуальні особливості мислення. Уява як специфічний вид пізнавальної діяльності. Фізіологічні основи уяви. Способи створення уяви. Види уяви. Індивідуальні відмінності уяви. Розвиток уяви в онтогенезі.

Тема 7. Емоції та почуття. Воля.

Поняття про емоції і почуття. Фізіологічні основи емоцій. Форми переживання почуттів. Вищі почуття. Емоційні властивості особистості. Розвиток і виховання почуттів. Воля як регулювання діяльності особистості. Теорії волі. Вольовий акт простий та складний. Вольова сфера особистості. Формування вольових якостей.

Тема 8. Психічні стани, властивості та утворення.

Психічні стани особистості: зміст і види. Класифікація психічних станів. Настрій, афект, стрес. Умови саморегуляції психічних станів. Стани та психосоматика. Психічні стани особистості в різних ситуаціях життєдіяльності. Стан страху та шляхи його подолання.

Особливості поведінки особистості: темперамент і характер. Темперамент як динамічний бік поведінки: зміст і основні теорії. Типи темпераменту. Вплив темпераменту на успішність навчання і діяльності. Індивідуальний стиль діяльності. Темперамент і

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/014.021.1/Б/ОК1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 6

характер. Структура характеру. Риси характеру. Акцентуації характеру. Формування і самовиховання характеру. Здібності як умова успішного здійснення діяльності. Природні передумови формування здібностей (задатки). Види здібностей. Рівні розвитку здібностей. Обдарованість, талант, геніальність. Психологічні умови формування і розвитку здібностей.

Психічні утворення: знання, вміння, навички, переконання, звички, ідеали, цінності, світогляд.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Основи психології: теорія, методи та індивідуальні особливості.				
Тема 1. Психологія як наука	30	8	8	14
Тема 2. Предмет і методи психології	30	8	8	14
Тема 3. Психологічна характеристика діяльності	30	8	8	14
Тема 4. Індивідуальні властивості особистості	30	8	8	14
Разом за модуль 1	120	32	32	56
Модуль 2				
Змістовий модуль 2. Психічні процеси: відчуття, сприймання та емоції.				
Тема 5. Відчуття та сприймання	30	8	8	14
Тема 6. Пам'ять. Мислення. Уява	30	8	8	14
Тема 7. Емоції та почуття. Воля	30	8	8	14
Тема 8. Психічні стани, властивості та утворення	30	8	8	14
Разом за модуль 2	120	32	32	56
ВСЬОГО	240	64	64	112

5. Тематику практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
Модуль 1		
1	Тема 1. Психологія як наука 1. Психологія та її місце в системі наук. 2. Принципи психологічного дослідження. 3. Основні критерії психології. 4. Основні галузі психологічної науки.	8

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/014.021.1/Б/ОК1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 7

2	Тема 2. Предмет і методи психології 1. Об'єкт загальної психології. 2. Предмет загальної психології. 3. Методи психологічного дослідження. 4. Основні завдання психологічної науки.	8
3	Тема 3. Психологічна характеристика діяльності 1. Відмінність діяльності людини від активності тварин. 2. Структура діяльності. 3. Процес засвоєння діяльності. 4. Класифікація видів діяльності. 5. Діяльність як основа формування особистості.	8
4	Тема 4. Індивідуальні властивості особистості 1. Співвідношення понять: індивід, особистість. Індивідуальність. 2. Основні компоненти структури особистості. 3. Особистість і діяльність.	8
	Разом за модуль 1	32
Модуль 2		
5	Тема 5. Відчуття та сприймання 1. Діалектико - матеріалістичне та ідеалістичне розуміння відчуттів і сприймань. 2. Фізіологічні основи відчуттів та сприйняття. 3. Закономірності відчуттів і властивостей сприймання.	8
6	Тема 6. Пам'ять. Мислення. Уява 1. Поняття про «пам'ять». Характеристика процесів пам'яті. Види пам'яті. 2. Умови продуктивного запам'ятовування навчального матеріалу. 3. Мислення як психічний процес. 4. Уява як спосіб пізнання.	8
7	Тема 7. Емоції та почуття. Воля 1. Емоційні властивості людини. 2. Ідентифікація емоцій за мімікою та пантомімікою. 3. Керування емоціями. Емоційна поведінка. Емоційні типи. 4. Безвілля, його причини і переборення.	8
8	Тема 8. Психічні стани, властивості та утворення 1. Основні психічні стани людини. 2. Темперамент та характер. 3. Спрямованість особистості та її здібності. 4. Знання, уміння, навички, переконання та звички особистості.	8
	Разом за модуль 2	32
РАЗОМ		64

6. Завдання для самостійної роботи

Передбачається, що в період вивчення дисципліни студент самостійно виконує ситуаційні вправи, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/014.021.1/Б/ОК1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 8

практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає 47 % (112 год).

7. Індивідуальні завдання

Метою виконання індивідуальних завдань є: закріплення, поглиблення й узагальнення знань, отриманих студентами на теоретичних і практичних заняттях.

Індивідуальна робота студентів з навчальної дисципліни «Загальна психологія» включає:

- анотування вивченої додаткової літератури;
- опрацювання визначених проблемних питань та їх обговорення на практичних заняттях;
- формування словника термінів у сфері психології.

8. Методи навчання

В процесі викладання даного предмету використовуються:

а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, інструктаж, розповідь, лекція, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, вправи, практичні і дослідні роботи);

б) методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента);

в) методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний, самоконтроль і самооцінка).

9. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи та модульного контролю, контролю виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/014.021.1/Б/ОК1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 9

Модульний контроль здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування студентами лекційних та практичних занять та опрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), перевірки домашніх завдань, усного та письмового опитування.

Семестровий контроль здійснюється шляхом складання заліку у 1 семестрі та екзамену – у 2 семестрі.

10. Схема нарахування балів

Підсумковий контроль

1. Оцінювання якості засвоєння дисципліни за всіма видами навчальних занять проводиться без участі студента на підставі усіх попередніх контрольних заходів, що передбачені навчальним планом.

2. Загальна кількість балів та результати поточного контролю доводяться до відома студента. При підведенні підсумків семестрового контролю необхідно враховувати наступне:

- у разі, якщо студент погоджується з результатом контролю, відповідна кількість балів та оцінка (за національною шкалою та шкалою ECTS) виставляються у відомість;

- у разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то у відомість за національною шкалою виставляється оцінка “не зараховано” (“F” та “FX” відповідно до шкали ECTS);

- у разі, якщо студент, який отримав позитивну оцінку за результатами поточного контролю, має бажання підвищити результати успішності, то він складає залік/екзамен під час сесії (за розкладом), результати яких виставляються у відомість.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/014.021.1/Б/ОК1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 10

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Розподіл балів

За 1 семестр (залік)

Поточне тестування та самостійна робота					Сума 100
Змістовий модуль 1					
T1	T2	T3	T4	МК	
15	15	15	15	40	

За 2 семестр (екзамен)

Поточне тестування та самостійна робота					Сума 100
Змістовий модуль 1					
T1	T2	T3	T4	МК	
15	15	15	15	40	

12. Рекомендована література

Основна література:

1. Максименко С.Д., Соловієнко В.О. Загальна психологія: підручник. К.: МАУП, 2020. 256 с.
2. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Колобич О.П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник. Львів, 2018. 172 с.
4. Москалець В.П. Загальна психологія: підручник. / В. П. Москалець. К. Ліра,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/014.021.1/Б/ОК1- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 11

2020. 564 с.

Допоміжна література:

5. Психологія сприйняття та переробки інформації : Посібник для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання / Л. В. Єременко. Мелітополь: ФОП Однорог Т. В., 2021. 150 с.

6. Карпенко Є. Емоційний інтелект у дискурсі життєздійснення особистості / Є. В. Карпенко // монографія. Дрогобич: Посвіт, 2020. 436 с.

7. Michels, Moritz; Ralf, Schulze (2021). "Emotional intelligence and the dark triad: A meta-analysis". Personality and Individual Differences. 180 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка»
<http://eztuir.ztu.edu.ua/>

2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

3. Наукові видання Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://psychology-naes-ua.institute/info/265/>

4. Актуальні питання сучасної психології -
http://library.sspu.sumy.ua/wpcontent/uploads/2018/04/Aktualny_pitannya_suc.psihologii

5. Емоції: академічні дослідження [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://psychologis.com.ua/index-4743.html>